

Den 14. november 2000 afgav jeg en endelig rapport om min inspektion den 21. august 2000 af detentionen i Rønne. I rapporten bad jeg Politimesteren på Bornholm og Justitsministeriet om udtalelser mv. om nærmere angivne forhold. Den 3. maj 2001 afgav jeg en opfølgingsrapport hvori jeg bad politimesteren og Justitsministeriet om yderligere oplysninger mv.

Jeg modtog herefter en udtalelse af 28. august 2001 fra Politimesteren på Bornholm og en udtalelse af 3. september 2001 fra Justitsministeriet der henholdt sig til politimesterens udtalelse.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 2. Rapportgennemgang

Jeg anmodede i min endelige rapport politimesteren om en udtalelse om hvorfor den pågældende i sagen AP.nr. 263 blev anbragt i venterum og ikke i detentionsrum.

Politimesteren oplyste i den anledning bl.a. at den pågældende blev anholdt sammen med en anden og sigtet for tyveri fra villa og bil samt spirituskørsel og kørsel uden kørekort. Af hensyn til efterforskningen blev de to anholdte placeret hver for sig – den ene i detentionen i kælderen og den anden i venterum i stueetagen – således at de ikke kunne tale eller råbe sammen.

I min opfølgingsrapport bemærkede jeg at jeg forstod det sådan at den pågældende der (ligesom den anden anholdte - AP.nr. 264) ifølge anholdelsesprotokollen var påvirket i middel grad, opfyldte betingelserne for detentionsanbringelse, men blev anbragt i venterum for at være adskilt fra den anden anholdte der blev anbragt i detentionen. Jeg forstod det med andre ord sådan at der var tale

om detentionsanbringelse i venterummet – og ikke at der i det andet tilfælde (AP.nr. 264) var tale om venterumsanbringelse i detentionen. Jeg nævnte i den forbindelse at det i døgnrapporten som politimesteren havde vedlagt, blot var anført at den anholdte i sagen AP.nr. 263 blev venterumsanbragt, mens det om den anholdte i sagen AP.nr. 264 var anført at der var tale om en beruser der blev detentionsanbragt. I begge tilfælde er det som nævnt angivet at den pågældende var påvirket i middel grad. Begge de anholdte blev tilset af læge, og der er i begge tilfælde notater om tilsyn (i henhold til kundgørelsen om detentionsanbringelse).

Jeg bad politimesteren om at oplyse om denne forståelse var korrekt. I bekræftende fald anmodede jeg politimesteren og Justitsministeriet om en udtalelse om anvendelsen af venterum til detentionsanbringelse.

I udtalelsen af 28. august 2001 har politimesteren anført følgende:

”...

Indbringelse af de anholdte (ap.nr. 263 og 264) var betinget af efterforskningsmæssige hensyn i medfør af strafferetsplejen – og ikke med henblik på detentionsanbringelse. Da de anholdte mens de var i politiets varetægt samtidig var spirituspåvirkede, blev der foretaget lægeundersøgelse og ført tilsyn med de pågældende.

Venterumsanbringelse af personer der er spirituspåvirkede skal som udgangspunkt ikke finde sted, og såfremt dette alligevel finder sted, vil det kun ske i absolut nødvendige tilfælde, hvor efterforskningsmæssige hensyn kombineret med egnethed til venterumsanbringelse skønnes at være til stede. Det skal bemærkes, at venterum er udstyret med lytteudstyr og alarmtryk, og sammenholdt med venterummenes placering umiddelbart ved siden af vagthavendes kontor hvor det er muligt at have en kontinuerlig overvågning, blev det i det aktuelle tilfælde skønnet forsvarlig.

”...

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Ad punkt 2. 2.

Jeg anførte at jeg forstår politimestermeddelelsen hvorefter der ”bør” anmodes om hospitalsopbevaring hvis den pågældende er påvirket i svær grad, dvs. ved alkometerudvisning på 2,5 promille eller derover, således at der i sådanne tilfælde som altovervejende hovedregel skal ske hospitalsindlæggelse i stedet for detentionsanbringelse. Ud fra politimesterens oplysning om at der foretages en vurdering af spørgsmålet om hospitalsindlæggelse hvis det ikke er muligt at fremskaffe læge, måtte jeg imidlertid forstå at det efter praksis er hovedreglen at der også i disse tilfælde sker detentionsanbringelse med tilkald af læge (som herefter vurderer om den tilbageholdte skal forblive i detentionen eller overføres til hospitalet). Jeg anførte at der således ikke umiddelbart sås at være overensstemmelse mellem det der var anført i politimestermeddelelsen og den praksis der følges, og jeg bad om politimesterens bemærkninger hertil.

I udtalelsen af 28. august 2001 har politimesteren anført følgende:

”...

Praksis i forbindelse med personer der er svært påvirkede (2,5 promille eller derover) skal som udgangspunkt følge retningslinierne i politimestermeddelelsen, således at der uanset om der sker lægeundersøgelse i detentionen, foretages en vurdering om hvorvidt der skal anmodes om hospitalsindlæggelse. Det skal dog bemærkes, at såfremt undersøgende læge erklærer pågældende ”velanbragt” – eks. i sagen med detentionsanbringelse af en person der var spirituspåvirket i middel til svær grad (ap.nr. 275), er der implicit foretaget en lægelig (og sagkyndig) vurdering af behovet for hospitalsindlæggelse, og afledt heraf er det acceptabelt at praksis ikke ubetinget følger politimestermeddelelsen.

I forbindelse med den nye detentionskundgørelse, der trådte i kraft 1. august 2001, skal der altid foretages lægeundersøgelse, og da det tidligere har været et problem med at få en læge tilkaldt, er der nu indledt nye forhandlinger med Bornholms Amt. Det indgår i drøftelserne med Bornholms Amt, at lægeundersøgelse skal foretages på skadestue og/eller lægevagt inden evt. transport til politigården og efterfølgende detentionsanbringelse, således at tilkald af læge til politigården først vil finde anvendelse som 2. eller 3. prioritet.

Aftalen er dog ikke endelig, men de elementer der indtil nu har været drøftet, vurderes at bidrage væsentligt til løsning af politikredsens problem med at få tilkaldt læge til detentionsundersøgelse.

Politimestermeddelelsen vil blive tilrettet aftalen med Bornholms Amt, hvor også spørgsmålet om hospitalsindlæggelse af svært spirituspåvirkede personer vil blive nærmere beskrevet.

” ...

Jeg har noteret mig at politimestermeddelelsen vil blive rettet til i overensstemmelse med den aftale der indgås med Bornholms Amt om lægetilsyn, og at spørgsmålet om hospitalsindlæggelse af svært spirituspåvirkede personer vil blive beskrevet nærmere i den nye meddelelse. Jeg foretager mig ikke mere vedrørende dette spørgsmål.

Ad punkt 2.5.

Jeg gentog en anmodning om politimesterens bemærkninger til det forhold at en anbringelse den 9. juni 2000 havde et nummer i anholdelsesrapporten (AP.nr. 260) der var højere end to anbringelser der fandt sted dagen efter, idet politimesteren i sin udtalelse i anledning af min endelige rapport ikke havde svaret herpå..

Politimesteren har anført følgende:

” ...

Årsagen til at anholdelsesnummeret (ap.nr. 260) er højere er primært edb-teknisk, idet anholdelsesnummeret tildes automatisk i POLSAS på det tidspunkt der sker opdatering. I dette tilfælde skete der anholdelse i forbindelse med en straffesag den 9. juni 2000 kl. 2150 – og efterfølgende løsladelse den 10. juni 2001 [skal være 2000, min bemærkning] kl. 0210. Inden for dette tidsrum på 4 timer og 20 minutter blev der foretaget detentionsanbringelse kl. 0130 af 1 person med opdatering i POLSAS (ap.nr. 258), og derefter 1 person kl. 0212 med opdatering i POLSAS (ap.nr. 259).

Da der først skete opdatering i POLSAS af den kl. 2150 anholdte person (ap.nr. 260) umiddelbart efter pågældendes løsladelse kl. 0210, fik denne person automatisk tildelt et højere anholdelsesnummer, idet der forinden som anført allerede var foretaget opdatering af 2 personer (ap.nr. 258 og 260).

Dette vil kunne undgås ved at der foretages opdatering straks ved anholdelsen, men ud fra et praktisk hensyn kan det ikke udelukkes, at der også i fremtiden vil forekomme tilfælde hvor der ikke er absolut kronologi mellem anholdelsesnummer og tidspunkt for anholdelsen – særligt når der inden for en kort tidsperiode er flere anholdte eller frihedsberøvede.

”...

Jeg tager til efterretning at der primært er tale om edb-tekniske grunde til den manglende kronologi. Jeg har endvidere noteret mig det af politimesteren anførte hvorefter praktiske hensyn kan føre til at der ikke altid er en absolut kronologi mellem tidspunktet for anholdelsen og anholdelsesnummeret.

Jeg har tillige noteret mig at det af § 8 i den nye detentionskundgørelse fremgår at vagthavende i forbindelse med fremstillingen af den tilbageholdte skal indføre den pågældendes data mv. i såvel detentionsrapporten som POL-SAS. Indførelse i POL-SAS vil således ikke (længere) kunne vente til et senere tidspunkt, f.eks. til løsladelsestidspunktet. Da anholdelsesnummeret automatisk tildeles ved første opdatering i POL-SAS, antager jeg at der på denne baggrund nu normalt vil være kronologi. Jeg foretager mig herefter ikke mere vedrørende dette forhold.

Jeg bad under dette punkt tillige politimesteren om at underrette mig om resultatet af politimesterens overvejelser med hensyn til ændring af instruksen, så det fremgår på hvilket tidspunkt den anholdte er taget ud af detentionen.

Politimesteren har oplyst at tidspunktet for udtagelsen af detentionen, som følge af den nye detentionskundgørelse, vil blive skrevet på det nye blanketsæt, og at politimestermeddelelsen vil blive rettet til herefter.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

Jeg anmodede i den endelige rapport politimesteren om en udtalelse om hvorvidt kundgørelsens § 17, stk. 4, havde været i overholdt under den sidste del af

anbringelsen i 11 sager. I politimesterens udtalelse i den anledning omtalte han kun de 8 af disse tilfælde. Da det var i de sager som politimesteren ikke havde omtalt, at der gik længst – og meget lang – tid fra sidst noterede tilsyn til løsladelsestidspunktet, gentog jeg min anmodning om en udtalelse vedrørende disse 3 tilfælde – uanset det i øvrigt oplyste, bl.a. om indskærpelse af tilsynsforpligtelsen.

Politimesteren har anført følgende:

” ...

Ap.nr. 258 – blev udtaget af detentionen nr. D 2 kl. 1030 i forbindelse med efterforskning i en voldsag, hvor pågældende blev sigtet, og han blev løsladt efter endt afhøring kl. 1125. Fra kl. 0755 til kl. 1030 har der således været 2 timer og 35 minutter, hvor der ikke er ført notat om tilsyn, hvilket skyldes manglende udfyldelse af blanketten.

Ap.nr. 261 – blev indsat i detention nr. D 3 med sidste tilsyn kl. 0755, og frem til løsladelsestidspunktet kl. 1210 var der ikke ført notat om tilsyn, hvilket skyldtes manglende udfyldelse af blanketten.

Der har således været ført tilsyn med begge personer (ap.nr. 258 og 261) i overensstemmelse med daværende kundgørelse § 17, stk. 4, idet der foretages samtidig tilsyn med alle detentionsanbragte i én og samme arbejdsgang, men der har ikke været ført notat om disse tilsyn (ap.nr. 258 og 261) i tilstrækkeligt omfang.

Således blev der hos en anden person (ap.nr. 259) indsat i detention nr. D 4 udført tilsyn kl. 0830, kl. 0905, kl. 0930, kl. 1015, kl. 1050 og kl. 1130, - og at der i øvrigt fra kl. 0400 frem til kl. 0755 er sammenfald med tilsynstidspunktet for ovennævnte person (ap.nr. 259) i detention nr. D 4 og personen (ap.nr. 261) i detention nr. D 3 og personen (ap.nr. 258) i detention nr. D 2.

Ap.nr. 275 – blev udtaget af detentionen m.h.p. efterforskning i en sag om vold mod tjenestemand, hvor han i tidsrummet kl. 0900 – 0930 blev afhørt inden fremstilling i grundlovsforhør kl. 1145, hvorefter pågældende blev løsladt af retten. Fra kl. 0740 til kl. 0900 har der således været 2 timer og 20 minutter, [skal være 1 time og 20 minutter; min bemærkning] hvor det fremgår at der ikke har været ført tilsyn, hvilket ikke er i overensstemmelse med daværende kundgørelse § 17, stk. 4.

For at ovenstående eksempler (ap.nr. 258, 261 og 275) ikke gentager sig, er der sket indskærpelse af tilsyns- og notatpligt i overensstemmelse med såvel den daværende som den nugældende kundgørelse.

” ...

Jeg har noteret mig at det i 2 af de 3 tilfælde må antages at der er sket tilsyn i den sidste del af anbringelsen inden udtagelsen af detentionen samtidig med tilsyn med den detentionsanbragte i sagen AP.nr. 259. Det er beklageligt at der ikke er gjort notat om disse tilsyn i overensstemmelse med de dagældende kundgørelses § 17, stk. 5.

Det er beklageligt at der i det sidste tilfælde ikke har været ført tilsyn med den detentionsanbragte i den sidste del af anbringelsen i overensstemmelse med kundgørelsens § 17, stk. 4.

Da politimesteren (på ny) har indskærpet såvel tilsyns- som notatpligten, foretager jeg mig ikke mere vedrørende dette forhold.

Ad punkt 2.7.

Jeg bad politimesteren om at underrette mig om resultatet af sine overvejelser med hensyn til indførelse af en notatpligt i tilfælde hvor den anholdte ikke har ønsket at få vejledningen om alkoholafvænning og –behandling udleveret.

Politimesteren har oplyst at det vil indgå i revisionen af politimestermeddelelsen, at der skal foretages afkrydsning hvis den tilbageholdte ikke har ønsket at få vejledningen udleveret.

Jeg tager til efterretning at der vil blive indført en notatpligt på dette punkt i den nye politimestermeddelelse.

Politimesteren har afsluttet sin udtalelse med følgende bemærkninger:

”...

Udarbejdelsen af nærværende notat har særligt haft det sigte at kæde de forhold som Ombudsmandens inspektion har påpeget sammen med de forhold en ny detentionskundgørelse pr. 1. august 2001 måtte give anledning til.

En revision af politimestermeddelelsen vil således indebære nødvendige ændringer som følge af den nye detentionskundgørelse og elementerne i den forventede (nye) aftale med Bornholms Amt om bedre mulighed for lægeundersøgelse og –tilkald, sammenholdt med de henstillinger og bemærkninger som Ombudsmandens inspektion af detentionen på Rønne politigård i øvrigt har givet anledning til.

”...

Jeg har noteret mig disse bemærkninger.

Ad punkt 3. Opfølgning

Bortset fra at jeg afventer underretning fra Justitsministeriet om resultatet af ministeriets henvendelse til Sundhedsministeriet og drøftelserne i Alkoholpolitisk Kontaktudvalg vedrørende de problemer der er i en række politikredse med at få foretaget lægetilsyn med detentionsanbragte, jf. s. 8 i min opfølgingsrapport af 3. maj 2001, anser jeg sagen om min inspektion af detentionen i Rønne for afsluttet.

Ad punkt 4. Underretning

Denne opfølgingsrapport (nr. 2) sendes til Politimesteren på Bornholm, Justitsministeriet og Folketingets Retsudvalg.

Inspektionschef
Lennart Frandsen

